

2020-10-14

Ert dnr: U2020/03826/GV

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

u.remissvar@regeringskansliet.se

Växjö Fria Gymnasiums yttrande över betänkandet SOU 2020:33 Utredningen om planering och dimensionering av komvux och gymnasieskola

Vi är huvudman för gymnasieutbildningar i Ekonomi, Samhällsvetenskap, Naturvetenskap och Vård och omsorg med 470 elever. Vi vill härmed lämna synpunkter på förslag och bedömningar i ovan rubricerat betänkande och anföra följande synpunkter på förslaget i utredningen ” Gemensamt ansvar – en modell för planering av gymnasial utbildning”.

Angående utredningens ambition att det ska bli en bättre samverkan mellan kommunala och fristående skolhuvudmän.

Förslaget omfattar inte oss fristående huvudmän. Vi skulle då stå utanför kommunernas samverkan. Utredningen pekar på att det är möjligt att på frivillig grund ha en dialog mellan kommuner och de enskilda huvudmän som vill delta i en sådan men det bygger på kommunens vilja till samarbete.

Vi har under åren haft goda och dåliga exempel på samarbete med kommuner. Det är svårt att samverka när den ena parten är den som har det avgörande bestämmandet över finansieringen av den andra partens verksamhet. Vi har tyvärr haft tvister som rör beräkning av skolpengen och som har påverkat förutsättningarna för samarbete.

Angående förslaget att nyinrättad regional skolmyndighet ska besluta om programutbudet och dimensioneringen av platser.

Vi ser en ökad kostnad och ytterligare fokus på en sådan byråkratisk organisation som det innebär genom regionalisering av Skolverket och systemet med ramtilldelning.

Angående förslaget att dimensioneringen av yrkesprogram i förhållande till teoretiska program kommer att minska problemet med arbetskraftsbrist.

Det är beklagligt att utredningen lagt så stor vikt vid statlig detaljstyrning av organisation och utbud och så lite vikt vid incitament för att stimulera elevens efterfrågan och intresse.

Vi tycker att elever ska få välja utbildning efter intresse och ser motivation och det fria valet som en förutsättning för att elever ska klara sina studier och få en examen. Att tvinga in elever i en praktisk utbildning som de inte har intresse för ser vi inte som ett alternativ och vi tror att det kommer påverka deras skolresultat negativt – vilket i sin tur leder till att de inte blir anställningsbara i de olika yrkesbranscherna.

Vi ser att vägen till att öka de praktiska programmens attraktionskraft borde vara en annan. Vi har sett ett minskat söktryck på yrkesprogram sedan reformen 2011 och i samtal med elever och föräldrar ser vi att de väljer bort yrkesprogram på grund av att det inte får samma möjlighet att läsa de kurser som ger behörighet för eventuella fortsatta studier. Gör en översyn av detta och ge bättre förutsättningar för elever på yrkesprogram att kunna läsa in den grundläggande behörigheten inom programmet.

Vi ser också ett ansvar hos branschorganisationer att arbeta för en ökad attraktionskraft. Mer fokus på studie- och yrkesvägledning är också en viktig del.

Angående förslaget att Skolinspektionen ska besluta om maxantalet platser för friskolehuvudmäns gymnasieprogram

Att skolan inte själv får bestämma över antalet platser, vilket i nuläget görs utifrån elevernas efterfrågan och skolans organisation, leder till en risk för att vår skola inte ska kunna planera långsiktigt för vår verksamhet. Vi är en väl etablerad skola i Växjö som har funnits i snart 20 år. Om vi inte får erbjuda platser på de program som vi har tillstånd för utifrån det elevunderlag vi har, riskerar vi att behöva lägga ner.

Dessutom leder den här organisationen till en kortsiktighet. Som en mindre skola arbetar vi hårt för en hållbar organisation med tjänster anpassade till vårt utbud. Att behöva säga upp en legitimerad lärare i juridik på grund av minskat antal platser för att sedan försöka få tag i en ny om platserna ökar några år senare blir ohållbart. Med dagens brist på legitimerade lärare måste vi arbeta långsiktigt med kompetensförsörjningen i vår organisation för att kunna erbjuda en kvalitativ undervisning för våra elever,

Angående förslaget att om en elev byter skola under terminen så ska skolpengen följa med först efter två månader.

För oss som mindre fristående enhet får det en betydande ekonomisk påverkan.

Angående förslaget om att det ska införas ett kompensatoriskt schablonbelopp kopplat till meritvärden. Skolverket ska årligen besluta om gränsen för lägsta meritvärde respektive nivå för högsta meritvärde samt schablonbeloppets storlek. Utifrån det kan skolhuvudmannen få extra medel/elev och år för de elever som ligger under gränsen för lågt meritvärde och avdrag på skolpengen/elev och år för de elever som ligger över den hösta meritvärdesgränsen.

Skolan måste arbeta med de elever som går där, oavsett vilken nivå de befinner sig på. Även elever med höga meritvärden behöver stimulans i sin utbildning och kan ha behov av särskilt stöd på grund av andra anledningar. Vi ser en ökad andel elever med olika typer av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och en ännu större andel elever med psykisk ohälsa som alla behöver anpassningar, stöd och resurser som är kostandskrävande. Detta gäller elever med högre meritvärde i minst lika stor utsträckning.